

CONTINGUT

Missatge clau	2
Reptes i canvis	4
Innovació social oberta	6
Living Labs	7
Àgora	9
Resultats	11
Conferències	13
Projectes pilot locals	15
Recomanacions polítiques	17

La democràcia és fonamental per a la identitat de la Unió Europea (UE), però s'enfronta a reptes com la polarització, la digitalització i la necessitat de sostenibilitat. Una manera d'enfortir la democràcia és a través de l'educació per a la democràcia (EpD), que capacita a la ciutadania, especialment a la joventut, per a participar en els processos democràtics. El projecte DEMOCRAT se centra en l'ús de l'educació transformadora per a desenvolupar habilitats democràtiques.

Les principals conclusions del projecte són:

Entesa de la democràcia

- La democràcia no és només un ordre polític: és també un ordre social que forma part de la nostra vida quotidiana.
- Per a protegir la democràcia, hem de potenciar una educació que abordi la digitalització i la sostenibilitat.

D'un marc de competències a un esbós de currículum europeu

- Un marc clar de competències ciutadanes hauria de guiar aquest canvi cap a una educació transformadora per a la democràcia, complementant els marcs existents de la UE i del Consell d'Europa. .
- Aquest marc donarà lloc a l'esbós d'un currículum europeu, ajudant a integrar l'EpD en la pràctica docent a l'escola i en altres entorns d'aprenentatge.
- L'esbós del currículum europeu també podria ajudar les autoritats nacionals a integrar l'EpD en els seus sistemes educatius..

Ensenyament i aprenentatge de la democràcia

- Els centres escolars han d'integrar la pràctica democràtica en els seus procediments organitzatius de manera transversal, i no sols en classes específiques.
- L'aprenentatge de la democràcia ha d'integrar-se en cooperació amb els entorns local, global i digital.
- L'alumnat ha de comprendre els seus drets i responsabilitats en relació amb els seus companys i companyes, professorat, pares i mares, autoritats locals i altres actors polítics rellevants, i actuar en conseqüència.
- El professorat és l'element crucial per a crear entorns en els quals l'alumnat pugui aprendre i practicar la democràcia.

En virtut d'aquests esforços, l'educació pot reforçar el compromís democràtic i la ciutadania.

Reptes i canvis

La democràcia s'enfronta a les creixents amenaces de la polarització, l'extremisme, la desconfiança en la ciència i la propagació de la creença en teories conspiratives. Problemes globals com el canvi climàtic, les pandèmies i l'augment de les desigualtats plantegen reptes addicionals. Aquestes forces posen en perill els valors democràtics fonamentals: la llibertat, la igualtat, la solidaritat i el respecte dels drets fonamentals.

Digitalització

La digitalització és una força fonamental en la configuració de la societat. Les persones són actives en el ciberespai, formant comunitats virtuals més enllà de les fronteres. Aquesta dimensió digital ha de tenir-se en compte en qualsevol enfocament de la democràcia.

Sostenibilitat

La creixent responsabilitat cap al Planeta forma ja part de l'agenda democràtica. La ciutadania democràtica ha de tenir un abast global que abordi adequadament les preocupacions mediambientals.

Model europeu de democràcia sostenible

Atès que la democràcia és fonamental per a la identitat de la UE, ha de prioritzar-se com a solució als reptes socials i mediambientals. El model de democràcia de la UE ha de ser sostenible, i el model de sostenibilitat de la UE ha de ser democràtic. Una forma eficaç de reforçar aquest model és l'educació per a la democràcia (EpD), orientada a una ciutadania democràtica responsable. La ciutadania aborda qüestions locals, regionals, nacionals i mundials.

Educació per a la democràcia

Encara que l'EpD forma part de l'educació per a la ciutadania en tota la UE, és necessari donar-li un major èmfasi i un paper diferenciat per a contrarestar les creixents tendències antidemocràtiques. Per a aconseguir-ho, és necessari un marc coherent de competències democràtiques que ajudi la ciutadania a abordar els problemes locals, regionals, nacionals i mundials. Aquest marc pot servir de guia per a les estratègies nacionals i regionals d'EpD, amb la finalitat de capacitar a la ciutadania, especialment a la joventut, mitjançant un aprenentatge transformador que reforci el compromís i l'acció democràtics.

Funded by
the European Union

Democrat
EDUCATION FOR DEMOCRACY

El projecte DEMOCRAT és un procés d'innovació social obert basat en evidències de les ciències socials en l'àmbit de l'Educació per a la Democràcia EpD i camps afins.

¿Què són les innovacions socials?

Una innovació pot definir-se com una resposta nova a reptes tecnològics, econòmics i/o socials. Perquè una solució es consideri una innovació, ha d'haver estat adoptada més enllà del nínxol social en el qual va ser creada. La innovació social es refereix a la creació de noves solucions a necessitats i problemes socials.

De l'invent a la innovació social

Les invencions socials, com els nous mètodes d'ensenyament, es converteixen en innovacions socials quan s'adopten àmpliament i es mantenen en el temps. DEMOCRAT aspira a crear tals innovacions socials en l'Educació desenvolupant un marc de competències per a una ciutadania democràtica responsable, juntament amb un pla d'estudis de la UE i eines d'avaluació. Aquestes innovacions es posaran a prova en escoles i entorns educatius, amb l'objectiu que els models que tinguin èxit puguin transformar-se en innovacions socials més àmplies.

Innovació social en l'educació per a la democràcia

Un element clau del projecte d'innovació social oberta és la participació de la comunitat educativa des de l'inici del projecte. DEMOCRAT identifica els reptes educatius en col·laboració amb les parts interessades i ha creat els Living Labs: plataformes estructurades per a definir els reptes socials, buscar solucions i provar-les i perfeccionar-les a través de projectes pilot locals. Per a facilitar la conversió de la invenció social en innovació social, DEMOCRAT empra una estratègia de desenvolupament a escala.

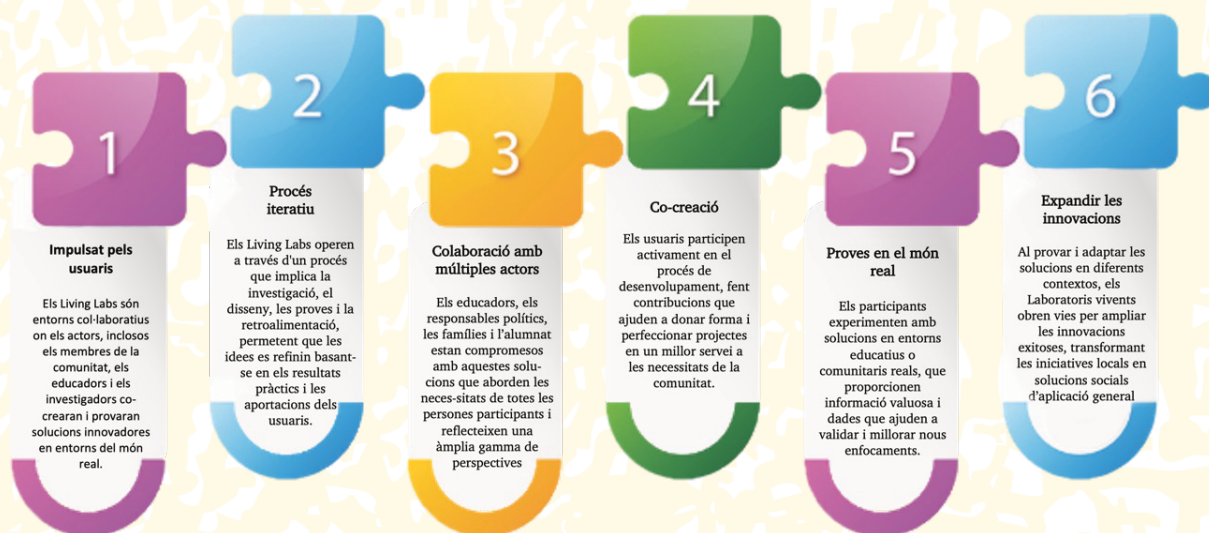
Living Labs

Hi ha sis Living Labs (LLs) nacional a Alemanya, Espanya, Estònia, Finlàndia, Irlanda i Polònia, secundats per un Living Lab transnacional per a fomentar la cooperació transfronterera.

Què són els Living Labs?

Els Living Labs són un procés iteratiu d'aprenentatge mutu entre diferents parts interessades durant un període de temps determinat. DEMOCRAT ho va utilitzar per a:

- Aprendre amb professionals i altres parts interessades per a resoldre el problema de l'educació eficaç per a la democràcia i millorar el compromís democràtic als països de la UE.
- Aprendre de la pròpia experiència amb enfocaments nous de l'educació per a la democràcia en la pràctica educativa.
- Aprendre de l'experiència d'uns altres amb enfocaments nous de l'educació per a la democràcia en la pràctica educativa.

Funded by
the European Union

Democrat
EDUCATION FOR DEMOCRACY

Els Living Labs com a mitjà de co-creació

Els Living Labs proporcionen plataformes de col·laboració perquè les comunitats educatives es comprometin a co-crear i provar estratègies educatives que promoguin una ciutadania democràtica responsable. Per a consolidar els LLs al llarg del projecte i ampliar l'audiència interessada en la EpD, s'han creat una Àgora transnacional i sis Àgores nacionals en línia.

Activitats dels Living Labs

En cada país participant, els LLs actuen com a centres innovadors que organitzen tallers i altres esdeveniments per a implicar diverses parts interessades en el procés d'innovació social oberta. En los LLs han participat més de 100 persones (representants de les autoritats públiques, professorat i persones expertes) facilitant l'intercanvi de bones pràctiques i fomentant debats essencials sobre els principis de l'educació democràtica, el Marc de Competències per a una Ciutadania Democràtica Responsable, l'esbós d'un Pla d'Estudis Europeu i una eina per a avaluar les competències democràtiques responsables. D'aquesta manera es garanteix que les solucions proposades s'adaptin a les diverses necessitats educatives de les diferents regions.

Tallers realitzats

Fins a la data s'han completat amb èxit tres sèries de tallers nacionals i transnacionals. Aquests tallers es van centrar en tres temes: pluja d'idees per a la visió del projecte, validació del marc de competències i el pla d'estudis, i disseny de projectes educatius locals.

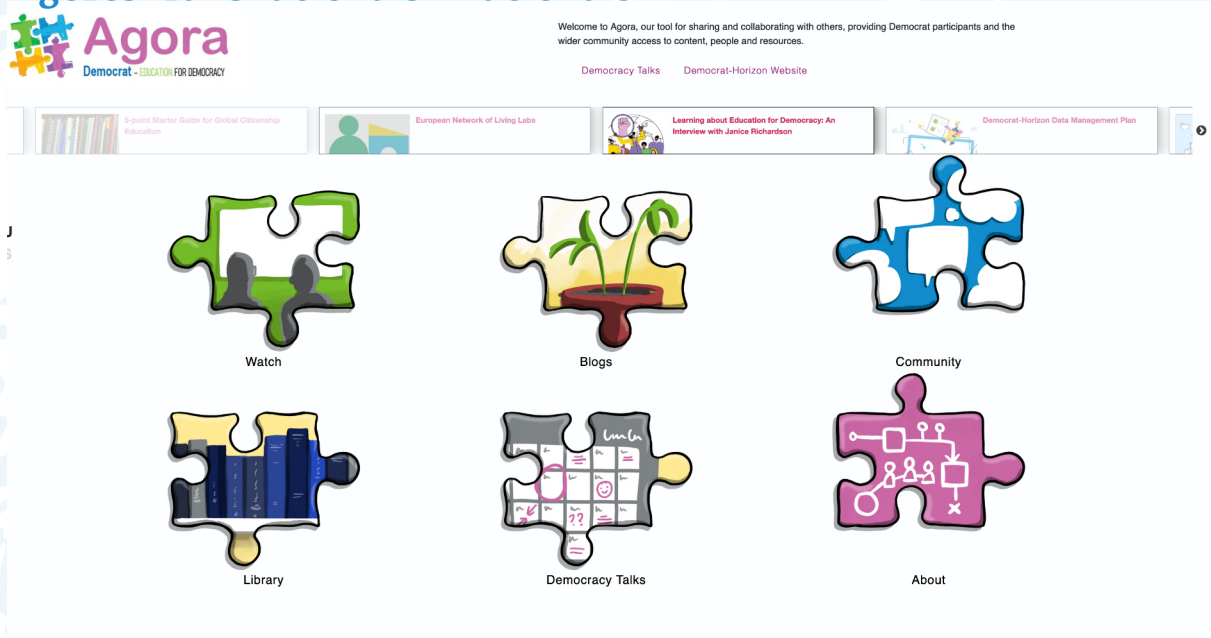
Propers Tallers

La pròxima fase constarà de dues sèries de tallers. Se centraran en el seguiment i l'avaluació dels projectes pilot locals, refinar les eines i materials, i desenvolupar estratègies per a expandir el projecte.

La plataforma digital Àgora de DEMOCRAT serveix de columna vertebral en línia dels Living Labs. Permet la participació digital en cadascun dels sis Living labs nacionals a totes aquelles persones interessades. Àgora complementa la participació física que ja té lloc durant els Living Labs. Es tracta d'una eina per a compartir i col·laborar, que ofereix una estructura flexible que pot adaptar-se a les necessitats canviants i dona accés a la participació d'acadèmics i acadèmiques, personal investigador, professionals i altres parts interessades, tant de dins com de fora de la comunitat immediata del projecte.

Àgores transnacionals i nacionals

L'Àgora transnacional en llengua anglesa (<https://agora.democrat-horizon.eu>) està concebuda per a facilitar la co-creació transnacional mitjançant l'intercanvi d'experiències, l'aprenentatge mutu i el debat. L'Àgora central està poblada per Àgores en la(s) llengua(s) dels sis Living Labs constituïts. La decisió d'adaptar aquesta estructura es va prendre per a garantir una comunicació eficaç amb les diferents comunitats nacionals d'educadors, responsables de la política educativa, famílies i alumnat, que solen comunicar-se en les seves llengües nacionals.

Funded by
the European Union

Democrat
EDUCATION FOR DEMOCRACY

Serveis de l'Àgora

L'Àgora és una plataforma essencial perquè els socis del projecte DEMOCRAT es posin en contacte amb un ampli ventall de parts interessades en l'EpD en tota Europa i fora d'aquesta. L'Àgora permet compartir documents de referència, blocs, entrevistes i altres vídeos amb les parts interessades en l'EpD a nivell internacional i nacional. Es tracta d'una eina flexible que pot adaptar-se a les necessitats específiques de les parts interessades, en funció dels recursos disponibles. En aquest context, l'Àgora Transnacional ja acull els “Democracy Talks” (xerrades sobre democràcia) en les quals cada vegada participa com a convidat un expert en EpD diferent.

Democracy Talks

Per a fomentar la participació de les parts interessades internacionals i difondre els resultats del projecte, l'Àgora transnacional ofereix sessions en línia conegudes com “Democracy Talks” (xerrades sobre democràcia), en les quals expertes i experts acadèmics internacionals de EpD comparteixen els seus coneixements i obtenen informació sobre el projecte DEMOCRAT. En 2024, les Democracy Talks van convidar als socis del projecte DEMOCRAT a compartir els seus punts de vista sobre els seus respectius països. A més, expertes internacionals com Katarina Popović de Sèrbia (Secretària General del Consell Internacional d'Educació d'Adults) o Valeria Damiani d'Itàlia (Coordinadora de la Xarxa de Recerca sobre Educació per a la Ciutadania), també van contribuir als debats. De cara a 2025, comptarem amb la presència Ingeborg Breines, experta internacional en Educació per a la Pau, la Ciutadania Global i la Democràcia, i Timothy Murphy, de la Universitat de Limerick, que parlarà de la reflexió pedagògica per a la democràcia.

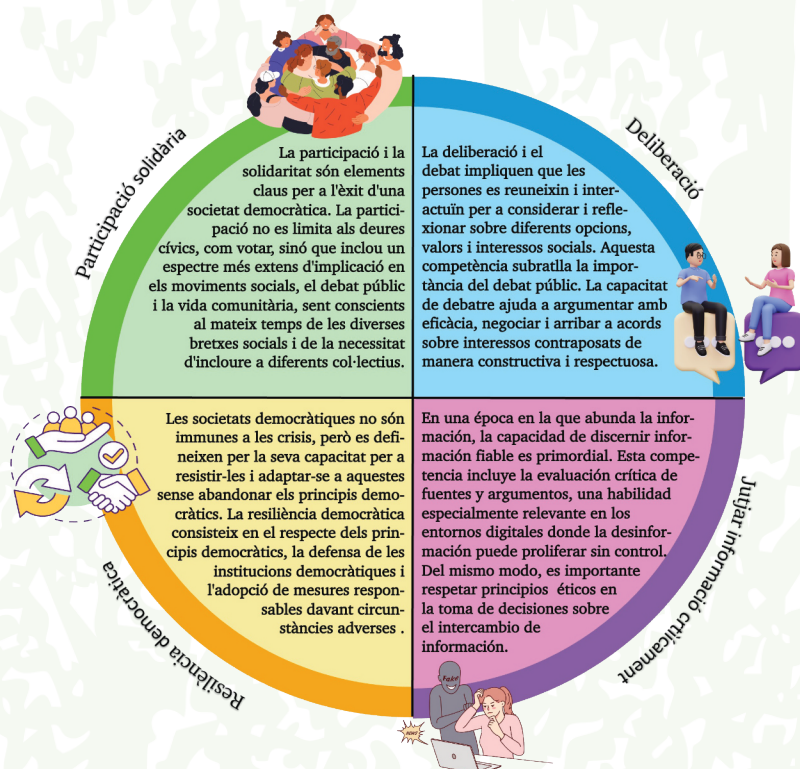
El projecte DEMOCRAT ha conclòs amb èxit el seu primer període amb un intens treball en el qual s'han aconseguit els següents resultats..

Visió compartida i marc de competències

Durant els primers 6 mesos, el projecte DEMOCRAT va desenvolupar una visió compartida per al futur de l'Educació per a la Democràcia i va esbossar un Marc de Competències per a una Ciutadania Democràtica Responsable, que inclou quatre competències.

Anàlisi estadística

S'ha realitzat una anàlisi estadística utilitzant el conjunt de dades de l'Enquesta Social Europea per a comparar la relació entre els ideals i actituds democràtiques

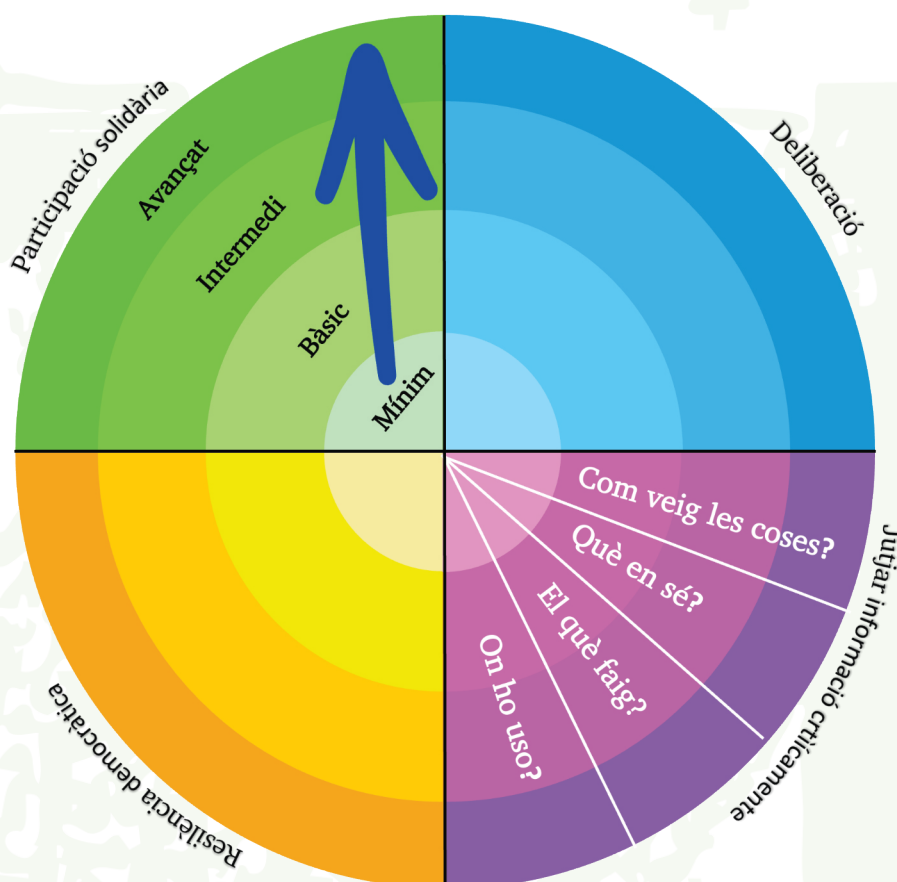

i la participació política. Això s'ha completat amb dades de l'Enquesta Europea de Valors. Es parteix de la base que un augment dels ideals i actituds no democràtics acompanyat d'una major participació política d'aquests grups representa un risc per a les democràcies liberals

representatives. L'anàlisi també proporciona indicadors molt rellevants per al desenvolupament de programes d'EpD destinats a fomentar i enfortir l'agència democràtica responsable entre el jovent i, posteriorment, entre tots els ciutadans i no ciutadans europeus, amb especial atenció als grups socials amb ideals polítics baixos i mitjans.

Esbós de pla d'estudis europeu

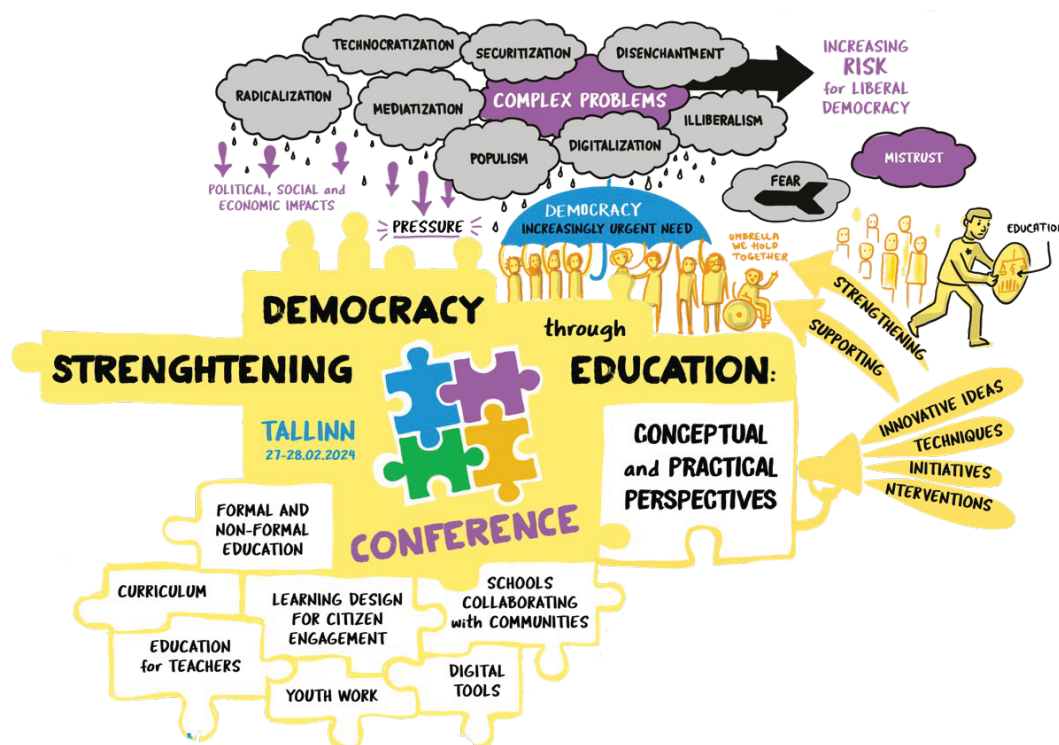
L'anàlisi del panorama de l'educació cívica en sis països europeus, els seus plans d'estudis i les seves pràctiques pedagògiques ha permès esbossar un Pla d'Estudis Europeu basat en el Marc de Competències per a una Ciutadania Democràtica Responsable. Tots dos es posaran a prova en projectes pilot locals. Aquest esbós facilita també avançar en el desenvolupament de les eines per a l'avaluació de les competències de la CDR.

El projecte DEMOCRAT va planificar una conferència intermèdia (M12) i una conferència final (M34) dirigides a les principals parts interessades nacionals i internacionals per a donar a conèixer les activitats del projecte, fomentar el debat i difondre els resultats obtinguts..

1ª Conferència a Tallinn

La reeixida conferència intermèdia va ser organitzada per la Universitat de Tallinn al febrer de 2024 i va servir com a eina addicional per a implicar les parts interessades i rebre els seus valuosos comentaris. L'esdeveniment va atreure a més de 100 assistents, superant les expectatives inicials. Pot consultar-se un informe detallat en el lloc web del projecte.

El seu objectiu era presentar la visió de DEMOCRAT de l'educació per a la democràcia i el marc de competències, presentar els resultats preliminars de l'anàlisi estadística i esbossar el pla d'estudis europeu, obrir espais per a presentar altres projectes europeus que treballen en l'educació per a la democràcia i proporcionar espais per a l'intercanvi d'experiències i coneixements entre els professionals del sector.

Conferència Final a Barcelona

La Conferència Final tindrà lloc a Barcelona els dies 19-20 de novembre de 2025. La conferència se centrarà en els resultats obtinguts amb vista a reforçar i ampliar l'EpD en els sistemes educatius nacionals. Es presentaran els projectes pilot locals i les seves intervencions. Es formularan recomanacions polítiques per a donar suport a l'adopció de l'estratègia d'EpD proposada pels responsables polítics. A més, fomentarà l'adopció de la caixa d'eines de la EpD (marc de competències de la CDR, plans d'estudi de l'EpD, eines pedagògiques, etc.) per part dels i les professionals i els centres educatius.

Projectes pilot locals

En cada país participant del projecte s'establiran Projectes Pilot Locals que possibilitin una sèrie d'intervencions a les escoles. A través d'aquestes intervencions es posaran a prova en la pràctica les solucions proposades, posant l'accent en les quatre competències clau: participació solidària, deliberació, judici crític i resiliència democràtica. Les intervencions específiques seran dutes a terme pel professorat, i avaluades per l'equip nacional del projecte. Aportaran informació a la pràctica educativa per a fomentar la democràcia.

Orientacions per a les intervencions

S'ha redactat un document d'orientació per al disseny de les intervencions, que continuarà desenvolupant-se amb les aportacions dels Living Labs. El document ofereix orientació sobre tres àrees clau:

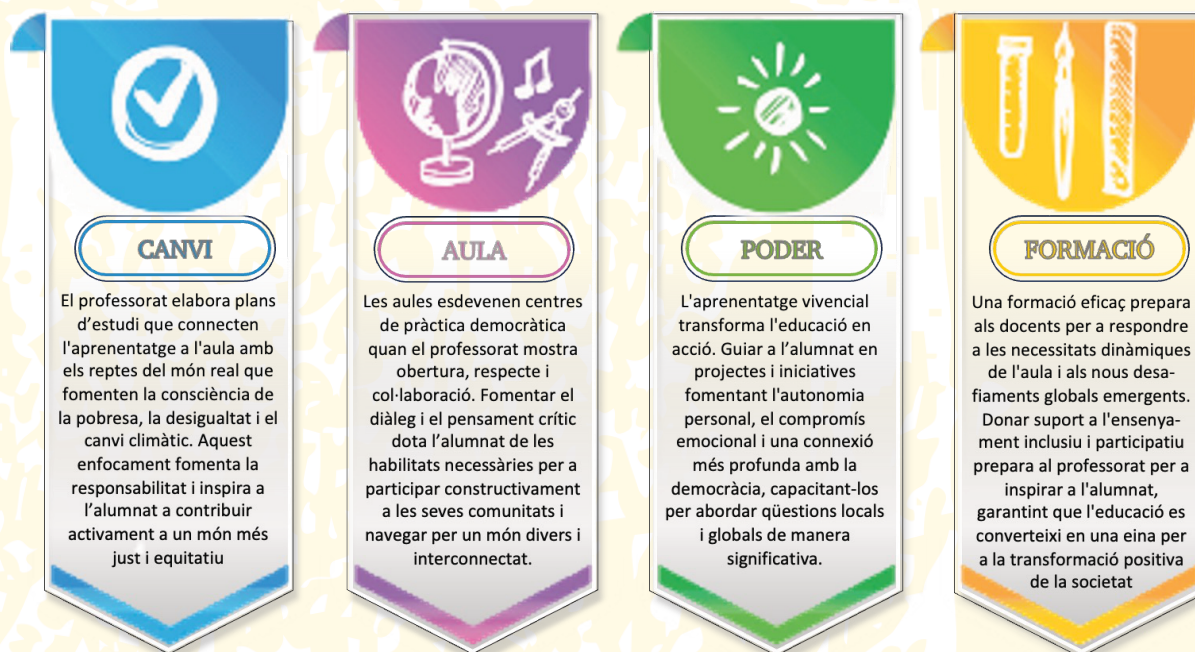
1. Desenvolupament de xarxes i organitzacions específiques de cada país.
2. Selecció, desenvolupament i execució de les intervencions.
3. Avaluació de les intervencions, els projectes pilot i el potencial d'ampliació.

Seguiment i avaluació

S'establirà un sòlid mètode de seguiment i avaluació per a valorar i avaluar científicament els resultats. Aquest mètode inclourà:

- l'avaluació de la competència per part del professorat, i
- autoavaluació de l'alumnat, al principi i al final de les intervencions.

Ambdues abastaran les quatre competències de la CDR en 4 nivells de competència (mínima, bàsica, intermèdia i avançada) i descripcions per a cada competència i nivell de competència. Això es complementa amb una autoavaluació del professorat, destinada a identificar les necessitats de formació. A més, cada intervenció i cada projecte pilot local seran objecte d'una avaluació. La primera, duta a terme pels equips nacionals i la segona per socis del consorci externs als equips nacionals. Especialment l'avaluació externa té per objecte avaluar l'escalabilitat de les intervencions que hagin tingut èxit.

Potenciar la democràcia

Per a protegir la democràcia a la UE, l'EpD transformadora ha de convertir-se en una prioritat. Això implica fomentar la mobilitat i l'aprenentatge mutu i, al mateix temps, anticipar-se als ràpids canvis digitals i als reptes mediambientals.

Marc de competències

Per a guiar el canvi cap a una educació transformadora per a la democràcia, complementant els marcs existents de la UE i del Consell d'Europa, és necessari crear un marc clar de competències ciutadanes.

Currículum europeu

Per a guiar a les escoles en l'aplicació d'estratègies dinàmiques i transformadores d'EpD a les escoles és necessari esbossar un pla d'estudis europeu. Aquest currículum hauria de ser prou flexible com per a adaptar-se a les pràctiques pedagògiques, ja que cada centre educatiu és un paisatge per si mateix, i als heterogenis sistemes educatius nacionals i regionals.

Pràctiques noves en educació

L'esbós d'un currículum europeu promourà pràctiques innovadores en els centres i entorns educatius.

Renovar els currículums

Els estats membres de la UE han de renovar els seus marcs curriculars per a integrar l'EpD com a component bàsic en l'educació formal, fent-la rellevant i atractiva per a l'alumnat.

Convertir les escoles en centres democràtics

Les escoles han de transformar-se en laboratoris dinàmics de pràctica democràtica, incorporant l'educació per a la democràcia en les lliçons diàries, no sols durant una classe cívica setmanal. Han de comprometre's activament amb les comunitats locals, globals i digitals, utilitzant mètodes de lideratge participatiu.

Fomentar la ciutadania responsable

L'alumnat ha de comprendre els seus drets i responsabilitats i aprendre a actuar de manera reflexiva en els seus grups d'iguals i amb el professorat, i les autoritats locals.

Formació del professorat

El paper del professorat és crucial. Han de crear entorns acollidors i segurs perquè l'alumnat explori i practiqui la democràcia. La UE i els Estats membres han d'oferir oportunitats d'aprenentatge i tutoria per a equipar als educadors i les educadores per a aquesta important tasca.

